

Ferdi ve Şürekası

Öykü İsmail Tayfur adındaki genç adam, seneler önce babasının ölümüne değin çalıştığı, Ferdi ve Şürekası (ortakları) adındaki muhasebe yazıhanesinde çalışmaya başlar. Yazıhanenin sahibi olan Ferdi Bey, oldukça varlıklı, eşini seneler önce kaybetmiş, paraya gereğinden fazla ehemmiyet veren bir adamdır. İsmail Tayfur, ekonomik olarak çok zor şartlarda yaşayan, annesi ve babasının seneler önce evlatlık olarak himayesi altına aldığı Saniha'dan ziyade kimsesi olmayan bir gençtir. İsmail Tayfur ve Saniha'nın kardeş gibi büyümelerine rağmen, yakın gönül ilişkileri vardır. Evlenmeyi planlamaktadırlar. Ancak, Ferdi Bey'in kızı Hacer, uzun yıllardan beri İsmail Tayfur'a aşiktir. Babasını görme bahanesiyle sık sık İsmail Tayfur'u görmek için yazıhaneye gider. İsmail Tayfur ise Hacer'den hiç etkilenmemiştir. Fiziki olarak oldukça güzel ve alımlı olan Hacer ve Saniha arasında ciddi fark olsa da, genç adamın bu durum hiç umurunda değildir. O sadece, Saniha ve annesi ile alakalı gelecek planlarını yapmaktadır. Hacer'in ise İsmail Tayfur'a olan aşkı günden güne artmaktadır. Birgün Ferdi Bey, kızı Hacer'in günlüğünü okur ve kızının karşılıksız aşkından haberdar olur. Kızı, babasının kızacağı düşünürken, Ferdi Bey bu aşka sıcak bakar ve kızına O'nu İsmail Tayfur ile evlendireceğinin sözünü verir. Bunun içinde genç adama ciddi bir ortaklık teklif eder. Ticarethanede uzun yıllardır çalışmakta olan İsmail Tayfur'un babasının arkadaşları, bu teklifin gerçek nedeninin kendisini damat yapmak olduğunu İsmail Tayfur'a anlatırlar. Hacer'in yakınları, emrivaki olarak İsmail Tayfur'un evlerine giderler ve annesi ile Saniha'ya iki gencin uzun zamandan beri birbirlerine aşık oldukları yalanını söylerler. Delikanlının annesi, oğlunun böyle asil,güzel ve zengin bir kızın oğluna aşık olduğunu öğrenince göğsü kabarır. İçtenice gurulanmaktadır. Saniha ise doğduğu zamandan beri iyilik gördüğü, anne bildiği kadının ilgisi ve sevinci karşısında sessiz kalır, aşkını kalbine gömmeye karar verir. İsmail Tayfur, bu ilişkiye karşı çıkar, Saniha'ya Hacer ile evlenmek istemediği, kendisini sevdiğini söyler. Saniha, hiçbir ısrarı kabul etmez. İsmail Tayfur, kendisini en sonunda Hacer ile evlenmiş bulur, fakat kıza asla el sürmez. Birgün Saniha'ya duygularını anlatıp fevran ederken, Hacer onların konuşmalarını duyar, her şeyi anlar. Odalarına gidip kapıyı kilitler ve yangın çıkarır. İsmail Tayfur, ne kadar uğraşsa da anahtarı vermez. Tüm ev yanmaya başlar. Bu hadisede Hacer yanarak ölür, İsmail Tayfur ise aklını kaybetmiştir. Ferdi Bey ve annesi yaptıkları hatayı anlayarak kahrolurlar.

Kişiler

İsmail Tayfur Delikanlı, zeki bir gençtir. Saniha'yı çocuk yaşlarından itibaren sevmektedir. Ailesine bağlıdır, fakat Saniha'nın evlenmemek için ısrarı ve kendisini reddetmesi ile Hacer ile kendini evlenmiş bulur.

Saniha Oldukça küçük yaşta, yalnız ve sahipsiz kalmıştır. İsmail Tayfur'un babası, ailesi de ekonomik olarak zor durumda olsa da, kızın bakımını üstlenmiştir. Evlatlık geldiği evde İsmail Tayfur'un annesi babası tarafından el üstünde büyütülmüş hatta her zaman evin oğlundan da üstün muamele görmüştür. İsmail Tayfur'un daha iyi koşullarda yaşaması, annesinin mutluluğu karşısında aşkını kalbine gömer.

Ferdi Bey Karısını uzun yıllar önce kaybetmiş bir adamdır. Kızına oldukça düşkündür.

Besime Hanım İsmail Tayfur'un annesidir. Kocasının evlatlık olarak getirdiği Saniha'yı kendi öz kızı bilmiştir, hayatı hep maddi zorluklarla geçmiş, akranlarına göre daha erken ihtiyarlanmış, çilekeş bir kadındır.

Temalar

Para Hırsı Kitapta, İsmail Tayfur'un olmasa bile, annesi Besime Hanım'ın, Hacer'in zenginliğinden etkilenmesi söz konudur. Fakat, oğlunun gönülsüzce yaptığı bu evlilik her iki gencin de sonu olmuştur.

Boyun Eğme Saniha, kendisine bakıp büyütmüş olan Besime Hanım'ın bu izdivaç fikrinden etkilendiğini ve gururlandığını anlar. Aradan çekilerek fedakarlık yaptığını ve kaderine boyun eğdiğini düşünür. İyi niyetle teşviklediği evliliğin sonu ise düşündüğü gibi olmaz.